

Тренинг «Різнорівневі завдання на уроках української мови: свобода вибору як шлях до успіху»

Мета:

- показати механізм створення різнорівневих завдань;
- продемонструвати модель надання учням права вибору;
- виробити практичні інструменти для щоденного використання.

Очікувані результати:

Педагоги:

- розуміють принципи диференціації;
- уміють конструювати завдання 3 рівнів складності;
- знають, як організувати усвідомлений вибір учня;
- можуть інтегрувати це в систему оцінювання.

1. Теоретичний блок (10–15 хв)

Чому це важливо?

- Клас неоднорідний за рівнем підготовки.
- Диференціація - шлях до академічної доброчесності (учень працює на власному рівні).
- Вибір підвищує мотивацію й відповідальність.
- Зменшує тривожність і страх помилки.

Принципи побудови різнорівневих завдань:

1. Єдина тема — різна глибина.
2. Спільний навчальний результат.
3. Від простого до творчого.
4. Прозорі критерії оцінювання.
5. Право вибору без стигматизації.

2. Практичний блок: як створювати різнорівневі завдання

Модель «3 рівні»

Рівень	Характеристика	Тип мислення
I (базовий)	відтворення правила	репродуктивний
II (достатній)	застосування	конструктивний
III (високий)	аналіз, творчість	продуктивний

3. Приклади для уроків української мови

Тема: Правопис НЕ з різними частинами мови

Рівень I (базовий)

- Розкрийте дужки.
- Поясніть написання (2 приклади).

Завдання:

(не)зроблений, (не)друг, (не)високий, (не)виконати.

Рівень II (достатній)

- Відредагуйте текст.
- Поясніть 3 випадки написання.

Завдання:

Незакінчена робота лежала на столі. Це був не правдивий виступ, а вигадка.

Рівень III (високий)

- Створіть мінітекст (5–6 речень), використавши 5 прикладів написання НЕ.
- Поясніть орфограми.

4. Організація вибору

Варіанти реалізації:

«Світлофор»

-зелений – базовий

-жовтий – достатній

-червоний – високий

«Меню завдань»

Учень обирає 1 обов'язкове + 1 на вибір.

Контракт

Учень визначає бажаний рівень оцінки.

Право підвищення

Можна виконати завдання вищого рівня після базового.

5. Оцінювання

Важливо:

- Кожен рівень має чіткі критерії.
- Не порівнюємо дітей між собою.
- Оцінюємо відповідно до обраного рівня.
- За складніший рівень — вищий бал.

6. Міні-практикум для педагогів (15 хв)

1. Об'єднатися в групи.
2. Обрати тему (обрано тему «Однорідні члени речення»).
3. Розробити 3 рівні завдань.
4. Представити колегам.

7. Рефлексія

- Що було корисним?
- Які труднощі можливі?
- Як це вплине на мотивацію учнів?

Переваги моделі:

- формування відповідальності
- зростання внутрішньої мотивації
- розвиток само оцінювання
- зменшення академічної нечесності